

[Frandsen.]

spørgslen, og det vil sige først og fremmest begrænsninger for bylandmændene. Nu hører man andre partier tale om at ændre det henholdsvis ad skattevejen og eventuelt ved bopælspligt. Det er meget muligt, at man kan nå et stykke ad den vej. Men det er et spørgsmål, om det overhovedet kan lade sig administrere ordentligt, om ikke der opstår en række problemer, der er mindst lige så store, for ikke at sige større end dem, der eventuelt kan ligge i lovforslaget. Vi er villige til at tale om tingene i udvalget, men tror, at regeringen trods alt har fundet noget af det mest fornuftige frem.

Det kan diskuteres, om det er den rigtige måde at definere landbrugsegnethed på, når man taler om uddannelse eller besiddelse af landbrug eller arbejde ved landbrug i 2 år. Det er meget muligt, at man skal se lidt nærmere på det. Men der er jo ikke tale om i lovforslaget, at man udelukker andre fra at efterspørge landbrug, fordi man kan få tilladelse, hvis det kan bevises, at en række forudsætninger er opfyldt. Hvis imidlertid dansk landbrug ikke skal blive nogle få kapitalisters landbrug, nogle bylandmænds, eller hvad man vil kalde det — for vi har jo set, at det ikke er muligt for nye generationer af landmænd at have den samme kapital til rådighed, som de såkaldte bylandmænd i øjeblikket har — er det nødvendigt, at der virkelig gøres noget alvorligt ved dette problem. Det er derfor meget muligt, at det er nødvendigt at gå så drastisk til værks at tale om en form for forbud for bylandmænds vedkommende. Om det lige netop er de rigtige kriterier for egnethed, der er tale om her, kan vi måske se nærmere på.

Det tredje problem hænger sammen med dette. Det er spørgsmålet om, hvordan vi får begrænset jordværdistigningerne her i samfundet. Det siger sig selv, at hvis vi kan få begrænset efterspørgslen, falder prisen automatisk. Derfor må det være til gavn for de nye, yngre landmænd, som vil drive selvstændigt landbrug, at efterspørgslen begrænses. Det vil medføre prisfald, og så skulle der være mulighed for, at yngre generationer af landbrugere kan blive selvstændige og etablere sig i overensstemmelse med det, der i så mange år har været karakteristisk for dansk landbrug: de mange selv-

stændige brug. Vi finder det nødvendigt, at der virkelig gøres noget alvorligt ved det problem.

De to andre ting, som kan fremhæves i lovforslaget, er spørgsmålet om samdrift og sammenlægninger. Det gælder her om at sikre, at landbrugene ikke placeres u hensigtsmæssigt i forhold til hinanden. Desuden må man sikre hensigtsmæssige sammenlægninger, og endelig må man sikre, at det ikke bliver de mennesker, der tilfældigvis har nogle penge til rådighed, der afgør, hvem der får jorderne. Også her finder vi en række af regeringens tanker rigtige. Specielt forslaget under punkt 7 om sammenlægninger må vi finde meget væsentligt.

Det allersidste, man kan drage ud af lovforslaget, er spørgsmålet om at sikre naturen ved at kræve gamle bygninger fjernet og, hvis man anvender landbrugsjorden til andre formål, stille krav om, at der bagefter sker en planering af jorden, eller at den eventuelt plantes til med skov, sådan at vi undgår det uheldige, som vi har set i de senere år: at efter at man har udnyttet jorden, ligger den brak.

I det foreliggende lovforslag har man på en række områder grebet rigtigt. Det er helt centralt for, at vi kan løse ikke alene landbrugets problemer, men også problemet om jordværdistigningerne, problemet om at sikre, at det ikke fortsætter som hidtil, hvor jord har været særlig efterspurgt, hvilket har medført kraftige stigninger, som har haft virkning for hele vores boligpolitik og hele samfundet i øvrigt.

Derfor kan jeg sige, at mit parti i udvalget vil se meget velvilligt på lovforslaget, som det foreligger her. Vi er meget interesseret i, at principperne bag forslaget bliver gennemført. Men der kan være tale om at finde frem til nogle mere hensigtsmæssige løsninger, og det er vi også meget interesseret i at se på.

Niels Helveg Petersen: Meningen med dette lovforslag er at begrænse adgangen til at købe landbrugsejendomme, men der skal være fri adgang for en række grupper til at erhverve landbrugsejendomme uden særlig tilladelse fra landbrugsministeren. I forslaget til ændring af § 16 er det nærmere beskrevet, hvilke særlige grupper der har mu-